

ACTA
UNIVERSITATIS

Zdeněk Lukeš, dlouholetý spolutvůrce tohoto časopisu, předseda jeho redakční rady, se 16. ledna 1975 dožívá šedesáti pěti let. Dožívá se jich v plné duševní svěžesti a uprostřed činnorodé práce jako universitní učitel, profesor právnické fakulty University Karlovy.

Lukeš je opavský rodák. Zde také ukončil gymnasijsní studia. Po absolvování pražské právnické fakulty se věnoval advokacii, v poválečném období pracoval na ministerstvu vnitra, odkud v roce 1962 přichází učit na právnickou fakultu. V krátkém čase se zde habilitoval, získal hodnost kandidáta právních věd a v roce 1972 byl jmenován profesorem správního práva.

Lukešovo jméno není třeba právnické veřejnosti a těm, kdož působí v praxi státní správy připomínat teprve při tomto významném životním datu. Je jim dlouho dobře známo. A je právem spojováno s rozvojem čs. správní legislativy, v níž řadu let působil a kde patřil k předním pracovníkům, s rozvojem vědy socialistického správního práva u nás, který významně ovlivnil svými pracemi a s jeho působením vychovatele nové právnické generace.

Lukešův vědecký zájem je široký. Zabýval se především problematikou ochrany veřejného pořádku, bezpečnostního a vysokoškolského práva, dále otázkami teorie legislativy a vývojem správního práva, v posledním období pak zvláště správou vědy, administrativně právními aspekty vědeckotechnického pokroku a stál také u počátků konstituování čs. správní vědy. Není zde příležitost celou Lukešovu vědeckou produkci, dnes čítající téměř stovku titulů a zahrnující i bohatou činnost expertní a řadu vědeckých vystoupení, představovat a natož ji hodnotit. Jeho kandidátská práce „Obecné a zvláštní zmocnění ve správě na úseku ochrany veřejného pořádku“ (zveřejněná v monografické řadě AUC—Iuridica), habilitační spis o ochraně veřejného pořádku a monografie „Základy bezpečnostního práva“, byť tvoří pilíře, jsou toliko výsečí Lukešovy mnohostranné vědecké tvorby. Je ale nesporné, že tato tvorba obohatila čs. vědu správního práva, je pro ni trvalým přínosem, a to také proto, že odpovídá potřebám společenské praxe.

Obraz o Lukešově osobnosti by byl velmi zkreslený pouhým poukazem na Lukeše — vědeckého pracovníka. Je třeba jej doplnit o jeho práci výchovně vzdělávací, které se plně věnuje s příkladnou pro něho svědomitostí. Jako dobrého a starostlivého učitele jej znají především jeho žáci na fakultě. Ale nejen oni. Jeho pedagogické působení není ohraničeno rámcem fakulty. Aktivně se podílí na výchově pracovníků a funkcionářů národních výborů a vedoucích pracovníků státní správy.

Nelze také opomenout Lukešovu práci organizátorskou a řídicí a jeho aktivní spolupráci s praxí. Dvě funkční období byl proděkanem právnické fakulty. Zde se výrazně zasloužil o zrod a rozvoj postgraduálního studia a vložil svůj nemalý vklad do prací, z nichž má vzejít nová podoba právnického vzdělávání. Na fakultě řídí oddělení správního práva, je členem mnohých vědeckých a odborných komisí státních orgánů, aktivně se podílí v poslední době zvláště na činnosti České komise pro vědecké hodnosti a na činnosti Ústavu státní správy.

Zdeněk Lukeš při veškeré své obsáhlé práci odborné není nezúčastněným divákem veřejného politického dění. Aktivní, angažovanou a uvědomělou politickou práci vždy považoval za přirozenou a samozřejmou povinnost, za povinnost člena komunistické strany, jímž se stal v roce 1945. Do politického života vstoupil již jako pokrokový levicový student, již před válkou byl aktivním členem Svazu přátel SSSR, zúčastnil se protifašistického odboje za okupace a doba po osvobození je vyplněna celou řadou politických funkcí až po současný výkon poslaneckého mandátu v Národním výboru hlavního města Prahy.

Zdeněk Lukeš je velmi vzdělaný, kulturní člověk, vyznačující se příkladnou svědomitostí, stále usilovnou pracovitostí, hezkým vztahem k lidem, skromností a poctivostí v práci i v osobním životě. I dnes má ještě mnoho předsevzetí a plánů. Přejeme mu, aby se splnila, aby i nadále byl zdravý a svěží, aby mu další léta přinesla osobní spokojenost a radost.